

MINISTERSTWO FINANSÓW

Podsekretarz Stanu

Ludwik Kotecki

PFB/0602/14(A)/ASM/08/1423

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.12.08.

nr 7599 podpis. *Borusiewicz*

Warszawa, 2008-12-16

p. k. Kotecki
23.12.08
9756

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko Marszałek

Odpowiadając na pismo z dnia 17 listopada br. (znak BPS/DSK-043-1077/08), zawierające oświadczenie złożone przez senatora Czesława Ryszkę wspólnie z innymi senatorami, podczas 21 posiedzenia Senatu RP w dniu 7 listopada 2008 r. pragnę przekazać na ręce Pana Marszałka odpowiedź na poruszone przez Panów Senatorów kwestie.

Kryzys na światowym rynku finansowym, który rozpoczął się w połowie ubiegłego roku, stopniowo zaczął się pogłębiać i rozszerzać w roku bieżącym. Istotnymi momentami, które wywoływały kolejne fale turbulencji były bankructwa i przejęcia instytucji finansowych w USA i Europie Zachodniej. Zaostrzenie kryzysu nastąpiło we wrześniu br., a jego najwidoczniejszym przejawem była, jak wspomniano w powyższym oświadczeniu, gwałtowna korekta kursów akcji na giełdach na całym świecie. Głównym kanałem wpływu kryzysu na sferę realną gospodarki jest obecnie zaostrzenie warunków udzielania kredytów przez sektor bankowy zarówno w USA jak i Europie, co jest reakcją na mniejszą tolerancję ryzyka, wzrost kosztów kapitału i generalnie obniżenie dostępu do funduszy. Należy również oczekiwać ograniczonego dostępu do finansowania poprzez rynek papierów wartościowych zwłaszcza dla pożyczkobiorców o wysokim ryzyku, w efekcie utrzymania się wysokich spreadów i spadku sekurytyzacji. W tym kontekście warto zauważyć, że wpływ kryzysu na państwa spoza strefy euro nie jest jednolity. Chociażby w grupie krajów Europy Środkowo-Wschodniej można przywołać przykład Węgier, które silnie ucierpiały w wyniku spadku zaufania inwestorów zagranicznych i w celu opanowania sytuacji na rynku finansowym musiały skorzystać z pomocy finansowej Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Unii

Europejskiej. W przypadku Polski wpływ kulminacji kryzysu na rynkach finansowych na wycenę aktywów finansowych był wprawdzie znaczny, lecz krótkotrwały ze względu na dobrą kondycję polskich instytucji finansowych i zdrowe fundamenty makroekonomiczne naszej gospodarki. Na szczególną uwagę zasługuje jednak przykład Słowacji, która w znacznie mniejszym stopniu niż Polska odczuła skutki kryzysu (w postaci niższego wzrostu premii za ryzyko), korzystając z wiarygodności stworzonej przez bliskość terminu wprowadzenia euro.

Odnosząc się do kwestii przyjęcia euro przez Polskę, należy zaznaczyć, że jako kraj objęty derogacją Polska powinna przystąpić do strefy euro po wypełnieniu niezbędnych warunków określonych w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską. Abstrahując od wymogów formalnych szybkie przyjęcie euro leży w strategicznym interesie naszego kraju ze względu na korzyści związane z wyeliminowaniem ryzyka zmienności kursu złotego w relacji do euro, redukcją kosztów transakcyjnych, obniżeniem stóp procentowych oraz zwiększeniem przejrzystości cen i poziomu konkurencji. W efekcie można oczekiwać rozwoju handlu zagranicznego, wzrostu inwestycji, a co za tym idzie wzrostu PKB oraz zatrudnienia. Wzrost poziomu PKB w długim okresie związany z przyjęciem euro szacowany był przez Narodowy Bank Polski i Międzynarodowy Fundusz Walutowy na 6-12%. Najnowsze szacunki tego efektu zostaną przedstawione w raporcie NBP, którego publikację przewidziano na grudzień br. Wprowadzenie euro przyczyni się też do zwiększenia napływu inwestycji bezpośrednich oraz łatwiejszego dostępu polskich przedsiębiorstw do głębokiego rynku kapitałowego Wspólnoty. Wejście Polski do strefy euro oznaczać będzie również jeszcze pełniejsze włączenie naszego kraju w struktury gospodarcze i decyzyjne Unii Europejskiej.

Korzyści związane z wejściem Polski do strefy euro będą odczuwane na poziomie całego społeczeństwa i gospodarki oraz przez pojedyncze przedsiębiorstwa i osoby. Ponadto będą one miały charakter długotrwały, podczas gdy koszty dostosowawcze będą głównie jednorazowe.

Z punktu widzenia sytuacji finansów publicznych warto również wspomnieć, że zarówno w długim okresie, jak i w ostatnich etapach integracji ze strefą euro polska gospodarka będzie odnosić korzyści związane z procesem konwergencji stóp procentowych (w tym w postaci znacznych oszczędności w kosztach obsługi długu publicznego) oraz z korzystaniem z wysokiej wiarygodności polityki gospodarczej strefy euro. Jak pokazuje wspomniany powyżej przykład Słowacji import wiarygodności ma szczególne znaczenie w warunkach kryzysu na światowych rynkach finansowych. Już sama pewność dotycząca przyjęcia wspólnej waluty europejskiej wpływa pozytywnie na rynkową ocenę wiarygodności kredytowej emitenta. Wiarygodność kredytowa wszystkich państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej ucierpiała w wyniku obecnego kryzysu na rynkach finansowych. Przekonanie rynku o przyjęciu przez Słowację euro w 2009 r. spowodowało jednak o wiele łagodniejszy od Polski, Czech czy Węgier, wzrost ceny za ryzyko kredytowe.

Rząd zdaje sobie sprawę, że proces integracji gospodarczej i walutowej nie jest wolny od ryzyk, które są głównie związane z utratą możliwości autonomicznego korzystania z

instrumentów polityki pieniężnej i walutowej. Jednak odpowiedzialna polityka fiskalna i reformy strukturalne powinny sprawić, że poziom elastyczności polskiej gospodarki będzie odpowiedni do właściwego funkcjonowania w strefie euro. Rząd będzie dążył do jak najlepszego przygotowania Polski do przyjęcia wspólnej waluty europejskiej, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym, tak aby uzyskanie z dniem 1 stycznia 2012 r. pełnego członkostwa w Unii Gospodarczej i Walutowej przyniosło Polsce i Polakom jak najwięcej korzyści, przy jak najniższych kosztach. Jednocześnie warto pamiętać, że odsuwanie w czasie członkostwa Polska w strefie euro może wiązać się z pogorszeniem pozycji konkurencyjnej względem krajów, które zdecydują się na przyjęcie wspólnej waluty europejskiej wcześniej.

L. Pawarantka
PODSIEKRETARZ STANU
Ludwik Kotłowski

Do wiadomości:

Biuro Ministra w Ministerstwie Finansów

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów